

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพ

การศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ชัยลักษณ์ ภูศรี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนใน โรงเรียนศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน จำนวน 108 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจต่อการบริหาร วิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความ พึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสุมพิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยจึงได้มีการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติมาโดยตลอด เพื่อให้การศึกษาดอบสนองความต้องการ

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

การอันเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งของสังคมไทยและจะช่วยให้การศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีการสื่อสารตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้องค์กรต่างๆต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การบริหารจัดการ โดยเฉพาะบุคลากรต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหลักการจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อความคล่องตัว มีอิสระ รวดเร็ว มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 10)

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางวิชาการของผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งขอบข่ายงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 29) ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการ กำหนดขอบข่ายการบริหารงานงานวิชาการ 17 ด้านคือ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริม

ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบคร้วองค์กรหน่วยงานสถานศึกษาประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีโรงเรียนจำนวน 13 โรงเรียน และแยกเป็นโรงเรียนประถมศึกษา 10 โรงเรียนและโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 3 โรงเรียน โดยสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี ประสบปัญหาการขาดแคลนครู ครูมีภารกิจอื่นมากกว่างานสอน วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดประสิทธิภาพทำงาน นักเรียนไม่สนใจเรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความสามารถทางวิชาการของนักเรียนจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข และประเด็นนี้เป็นผลโดยตรงจากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเองในการที่จะให้ครูส่งเสริมความรู้แก่นักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและเป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยจำแนก ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 13

โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 154 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 การบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัด ประเมินผล การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 154 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้จำนวน 108 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วยครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 วุฒิกศศึกษาปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 วุฒิกศศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 ประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบไปด้วยแบบตรวจสอบรายการ ถามเกี่ยวกับวุฒิกศศึกษาและประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน จำนวน 37 ข้อ ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954 ผู้วิจัย

ได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 108 ฉบับ ระหว่างวันที่ 7 -16 มีนาคม 2561 และนัดวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) กับตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปราย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจด้านการวัด ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และลำดับสุดท้ายคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้มีการกำหนดให้การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของสถานศึกษาซึ่งมีขอบข่ายและกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายโดยผู้บริหารและครูแต่ละสถานศึกษานำมาประกอบการบริหารงานภายใน

โรงเรียน ทั้งนี้ การพัฒนานั้นผู้บริหารจะทำหน้าที่ประชุมวางแผนกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานโดยมีจุดมุ่งหมายที่พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาครูซึ่งทำหน้าที่นานโยบายไปปฏิบัติจะรับรู้แนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการบริหารวิชาการเป็นอย่างดี ดังที่ เทอดชัย ไสยลักษณ์ (2556, หน้า11) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญของโรงเรียนซึ่งมีขอบเขตงานอย่างกว้างขวางจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนมีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบผู้บริหารต้องทำงานให้เป็นอย่างดีที่ดีต่อครู อาจารย์ และเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติงานร่วมกันในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิชชัย รุจิเวทวงศ์ (2556) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อูระงาม (2560) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครเขต 3 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จัดทำปฏิทินการศึกษา จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้รองรับการประกันคุณภาพการศึกษา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยร่วมมือกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ดังที่ปาริฉัตร โชติจันทร์ (2560, หน้า 75) กล่าวว่า การวางแผนงานด้านวิชาการ เป็นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในการวางแผนงานวิชาการ งบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ได้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดการจัดบุคลากรที่เหมาะสม และมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการเพื่อทำให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาไปตามทิศทางที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ รักภักดี (2560) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระวรรณ มาทวงศ์ (2557) ศึกษา สภาพปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครธานี เขต 3 ด้านการวางแผนงานด้านงานวิชาการ ผู้บริหารมีสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 อยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสม โดยการจัดทำหลักสูตรที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระและกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดังที่รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, หน้า 40) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ รักภักดี (2560) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อุระงาม (2560) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสุมพิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม และกำกับจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและถนัดของผู้เรียน ดังที่จันทธานี สงวนนาม (2551, หน้า 147) กล่าวว่า การพัฒนาระบวนการเรียนรู้มีหลักการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระสามารถสรุป และสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎีเน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเองแนวทางสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดพร อุระงาม (2560) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ

งานวิจัยของกมลรัตน์ แก่นจันทร์ (2560) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโกสัมพี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวัดผล ประเมินผล นักเรียน ส่งเสริมให้มีการวัด ประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นดังที่อัคร อูระงาม (2560, หน้า 30) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้น การประเมินความสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภลักษณ์ รักภักดี (2560) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเทอดชัย ไสยลักษณ์ (2556) พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ต่อการมีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การที่บุคลากรในโรงเรียนได้รับส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัด ประเมินผลการเรียนและจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของเทอดชัย ไสยลักษณ์ (2556) พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจ

ต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา โล่ห์ชัย (2552: 78-82) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ทิศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทิศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ต่อการมีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการศูนย์พัฒนาคุณภาพคุณภาพการศึกษาโกสัมพีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน ได้มีการร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการ ของชุมชน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงาน ดังที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเทอดชัย ไสยลักษณ์ (2556) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มี ประสบการณ์ในงานต่างกัน พบว่ามีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมและราย ด้านไม่แตกต่าง สอดคล้องผลการวิจัยของพงศ์ศักดิ์ เรืองศรี (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจใน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทิศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบัตตานี เขต 3 มีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรสถาน ศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ เช่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ บุคลากรได้รับทราบเป้าหมายของสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหาร โรงเรียนควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมิน สถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ

4. ด้านการวัด ประเมินผล การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรมีการกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด การประเมินผลการเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3
3. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.

จิระวรรณ มาทองศ์. (2557). สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทวิชชัย รุจิเวชวงษ์. (2556). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เทอดชัย ไสยลักษณ์ . (2556). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปรีชา โล่ห์ชัย. (2552). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

พงศ์ศักดิ์ เรืองศรี. ความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยทักษิณ. ศุภลักษณ์ รักภักดี. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). กลยุทธ์ของ สพฐ. (พ.ศ. 2548-2552). กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาพ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

----- (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กรุสภาคลาดพร้าว.

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย, และสมจิตรา เรืองศรี. (2559). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

อัคร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต3. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.